

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI VANKEUDESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 35 §:N MUUTTAMISEKSI**Pääasiallinen sisältö**

Ehdotuksen mukaan muutettaisiin vankeudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (548/2015) 35 §:ää, jossa säädetään omatoimisesta ruokahuollosta.

Omatoimisen ruokahuollon korvauksia korotettaisiin niin, että 1,50 euron sijasta aamiaisesta saisi korvausta 1,65 euroa, lounaasta 2,50 euron sijasta 2,75 euroa, päivällisestä 2,50 euron sijasta 2,75 euroa ja iltapalasta 1,10 euron sijasta 1,20 euroa.

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Vankeuslain 7 luvun 5 §:n 3 momentin mukaan, jos vankila ei tarjoa vangille kaikkia päivittäisiä aterioita, vangille maksetaan ruokarahaa elintarvikkeiden hankkimiseksi tai annetaan elintarvikkeet omatoimisen ruokahuollon järjestämiseksi. Luvun 8 §:n 1 momentin mukaan tarkemmat säännökset vangille maksettavan ruokarahan määräytymisperusteista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Rikosseuraamuslaitos on tehnyt oikeusministeriölle esityksen vangille maksettavan ruokarahan määrän nostamiseksi.

2 Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu yhteistyössä Rikosseuraamuslaitoksen kanssa.

Asetusluonnos on ollut lausuntokierroksella. Lausunnon antoivat Rikosseuraamuslaitos, Vankien vanhemmat ry ja Kriminaalihuollon tukisäätiö. Tiedot lausuntokierroksesta ovat osoitteessa lausuntopalvelu.fi.

Asetus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä.

3 Nykytila ja keskeiset ehdotukset**3.1 Nykytilan kuvaus ja arviointi**

Vankeudesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään omatoimisen ruokahuollon korvaamisesta.

Asetuksen 35 §:n mukaan vangille annetaan nykyisellään omatoimisen ruokahuollon järjestämiseksi korvausta 1,50 euroa aamiaisesta, 2,50 euroa lounaasta, 2,50 euroa päivällisestä ja 1,10 euroa iltapalasta, jollei vankila hanki asuinosa-astolla valmistettavien aterioiden raaka-aineita. Vangin mukana olevaa pientä lasta varten annetaan lisäksi puolet vangille annettavasta summasta.

Omatoimisesta ruokahuollosta maksettavaa korvausta koskeva asetuksen 35 § on ollut voimassa 1.1.2018 alkaen. Tämän jälkeen elinkustannuksissa on tapahtunut huomattavaa nousua. Elinkustannusindeksin mukainen hintojen muutos huhtikuusta 2017 huhtikuuhun 2022 on 9,95 % ja vastaavasti kuluttajahintaindeksin mukainen muutos 9,98 %.

Rikosseuraamuslaitos on esittänyt oikeusministeriön kriminaalipolitiikka- ja rikosoi-
keusosastolle asetuksen 35 §:n muuttamista niin, että se vastaisi nykyistä paremmin
elinkustannuksissa tapahtunutta nousua.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Vankeudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 35 §:ää muutettaisiin seuraavasti.

Omatoimisen ruokahuollon korvauksia korotettaisiin niin, että 1,50 euron sijaan aamiaisesta saisi korvausta 1,65 euroa, lounaasta ja päivällisestä molemmista erikseen 2,50 euron sijasta 2,75 euroa ja iltapalasta 1,10 euron sijasta 1,20 euroa. Päivittäisen korvauksen kokonaismäärä olisi siten 8,35 euroa. Korotus olisi yhteensä 0,75 euroa päivää kohti.

Korvaukset nousisivat suhteessa tapahtuneeseen elinkustannusten nousuun.

4 Pääasialliset vaikutukset

Ehdotetun muutoksen seurauksena vankien omatoimisesta ruokahuollosta maksettava korvaus vastaisi nykyistä paremmin elinkustannuksissa tapahtunutta nousua. Vuonna 2021 vangeille maksettiin korvausta omatoimisesta ruokahuollosta yhteensä 1,034 milj. euroa ja vuonna 2020 yhteensä 0,972 milj. euroa. Korvausmäärien 10 %:n korotus kasvattaisi Rikosseuraamuslaitoksen omatoimisen ruokahuollon kustannuksia noin 104 000 eurolla vuodessa. Muutos toteutettaisiin Rikosseuraamuslaitokselle varattujen määrärahojen puitteissa.

Korvausten määrän korottaminen turvaa ruokahuollostaan itse huolehtivan vangin mahdollisuuden huolehtia ruokahuollosta jatkossakin omatoimisesti siten, että ravinto on sisällöltään terveellistä, monipuolista ja riittävää. Korottaminen saattaa lisäksi ruokahuollosta omatoimisesti huolehtivat vangit yhdenmukaisempaan asemaan sellaisten vankien kanssa, joiden päivittäiset ateriat tarjoaa vankila.

5 Lausuntopalaute

Ehdotettua asetusta pidettiin lausunnoissa perusteltuna ja kannatettavana.

Osassa lausunnoista kiinnitettiin huomiota siihen, että ruokarahan korotus voisi olla korkeampikin, jotta ruokarahan määrässä huomioitaisiin paremmin esimerkiksi vankien rajalliset mahdollisuudet valita, mistä kaupasta ostokset tehdään.

6 Säännöskohtaiset perustelut

35 §. Korvaus omatoimisesta ruokahuollosta.

Pykälässä säädetään omatoimisen ruokahuollon korvauksista. Pykälää muutettaisiin siten, että ateriakohtaisia korvauksia korotettaisiin. Korvauksia korotettaisiin niin, että 1,50 euron sijaan aamiaisesta saisi korvausta 1,65 euroa, lounaasta ja päivällisestä molemmista erikseen 2,50 euron sijasta 2,75 euroa ja iltapalasta 1,10 euron sijasta 1,20 euroa.

7 Voimaantulo

Ehdotetut muutokset tulisivat voimaan 1.1.2023.

8 Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen vankeudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 35 §:n muuttamisesta.